

Domovi za starejše
Posebni socialno varstveni zavodi za odrasle
Varstveno delovni centri, ki izvajajo institucionalno varstvo
Centri za usposabljanje, delo in varstvo
Zdravstveni domovi
Bolnišnice
Izvajalci zdraviliške dejavnosti

Številka: 181-70/2020/735
Datum: 19. 6. 2020

Zadeva: Priporočila za izvajanje zdravstvene obravnave v socialno varstvenih zavodih v času trajanja ukrepov za preprečevanje prenosa SARS-CoV-19 (COVID-19)

Zveza: dopisi št. 1612-4/2018/120 z dne 13. 2. 2020, št. 1612-4/2018/158 z dne 17. 3. 2020, 181-70/2020/152 z dne 25. 3. 2020, št. 181-70/2020/217 z dne 27. 3. 2020, 165-7/2020/360 z dne 6. 4. 2020, št. 181-70/2020/629 z dne 1. 6. 2020

Na Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) smo v povezavi z obvladovanjem SARS-CoV-2 (COVID-19) v socialno varstvenih zavodih (v nadaljnjem besedilu: SVZ) prejeli vprašanja različnih deležnikov, na katera v nadaljevanju podajamo odgovore oziroma k dokumentom, ki ste jih že prejeli, podajamo dodatna pojasnila.

1. Spremljanje zdravstvenega stanja in epidemioloških okoliščin zaposlenih v zdravstvenih zavodih in SVZ

Kljub preklicu epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) je še naprej treba spremljati širšo epidemiološko situacijo, zdravstveno stanje in epidemiološke okoliščine obiskovalcev in zaposlenih pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti v skladu z dopisom Priporočila za izvajanje zdravstvene obravnave v socialno varstvenih zavodih v času trajanja ukrepov za preprečevanje prenosa SARS-CoV-19 (COVID-19), št. 181-70/2020/629 z dne 1. 6. 2020¹ (v nadaljnjem besedilu: dopis MZ z dne 1. 6. 2020). Naslovnike dopisa naprošamo, da vse zaposlene informirate o možnosti okužbe s SARS-CoV-2 in ukrepih za preprečevanje okužbe, in sicer tudi v času koriščenja letnih dopustov.

Zaposleni naj bodo ves čas pozorni na morebitne znake okužbe s SARS-CoV-2 in naj v primeru suma na okužbo oziroma tesnega kontakta z osebo, pri kateri je prisoten sum na okužbo s SARS-CoV-2 oziroma je okužba potrjena, ne prihajajo na delo in se o potrebnih nadaljnjih ukrepih posvetujejo z izbranim osebnim oziroma nadomestnim zdravnikom.

Posebej opozarjamo vodstva zdravstvenih zavodov in SVZ, da so pozorna na epidemiološko situacijo v sosednjih državah in da zaposlene napotijo na spremljanje razmer glede števila in dinamike okužb v državah, kamor se odpravljajo. V primeru povratka iz države, ki ni na seznamu t. i. varnih držav, upoštevajoč izjeme, se odredi 14-dnevna karantena. Zaradi

¹ <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Priporocila-za-izvajanje-zdravstvene-obravnave-v-socialno-varstvenih.pdf>

spreminjajoče se epidemiološke situacije je treba spremljati priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje² oziroma se za nasvet obrniti na njihove strokovne službe.

Odgovorni nosilec za področje zdravstvene nege oziroma od njega pooblaščen oseba naj vse zaposlene seznanjajo, da morajo 14 dni po vrnitvi z dopusta ves čas trajanja delovnega procesa nositi zaščitno masko in dosledno upoštevati vse preventivne ukrepe (higiena rok, fizična distanca idr.). V primeru suma na okužbo s SARS-CoV-2 naj zaposleni ne vstopajo v delovni proces, ob pojavu simptomov, ki bi nakazovali na možnost okužbe s SARS-CoV-2, ko so zaposleni že na delovnem mestu, pa se jih takoj nadomesti z drugimi zaposlenimi in do razjasnitve stanja kužnosti oziroma ozdravitve odstrani iz delovnega procesa. V primeru potrjene okužbe s SARS-CoV-2 pri zaposlenih pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti, kakor tudi potrjene okužbe pri oskrbovancih, se izvajalec zdravstvene dejavnosti pri načrtovanju potrebnih ukrepov, poveže z območno pristojnim epidemiologom.

2. Novi sprejemi oskrbovancev v SVZ in vračanje oskrbovancev po odpustu iz bolnišnice

SVZ, ki so vzpostavili spremljanje zdravstvenega stanja in epidemioloških okoliščin zaposlenih in obiskovalcev, usposobili vse zaposlene za ustrezno uporabo osebne varovalne opreme, imajo vzpostavljeno sivo cono in so pripravili krizni načrt postavitve izolacijske rdeče cone (v nadaljnjem besedilu: načrt), ki vsebuje najmanj elemente iz dopisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Omogočanje sprejemov v socialnovarstvenih zavodih in drugih izvajalcih institucionalnega varstva, št. 0075-1/2020/36 z dne 20. 5. 2020³, lahko v skladu z navodili začnejo s sprejemi novih oskrbovancev oziroma vračanjem oskrbovancev, ki so v času epidemije bivali v domačem okolju. Na ministrstvu bomo prejete načrte pregledali in SVZ po potrebi zaprosili za dodatna pojasnila. Organizacija dela in zakonitost je v skladu z 31. členom Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP), odgovornost posloводства zavoda, organizacija dela, ustreznost prostorov, opreme, materialov in kadrov za izvajanje posamezne vrste zdravstvene dejavnosti ter za sistemsko vzpostavitev pogojev za strokovno, kakovostno in varno izvajanje, pa v skladu s tretjo alinejo 3.a člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US in 73/19) tudi odgovornost odgovornega nosilca za posamezno vrsto zdravstvene dejavnosti.

Na pobudo predstavnikov bolnišnic smo k navodilom iz dopisa MZ z dne 1. 6. 2020, pripravili Vprašalnik za oceno tveganja prisotnosti okužbe s COVID-19 in epidemiološkega stanja pacienta v primerih prvega sprejema pacienta v SVZ neposredno iz bolnišnice oziroma od drugega izvajalca zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: vprašalnik), ki ga lečeči zdravnik na dan odpusta iz bolnišnice izpolni za paciente, ki so prvič sprejeti v SVZ neposredno iz bolnišnice. Vprašalnik je priloga predmetnemu dopisu. Izpolnjen vprašalnik je priloga odpustni dokumentaciji.

Izpolnjevanje vprašalnika se ne zahteva v primeru, ko se pacient, ki je že oskrbovanec SVZ, v SVZ vrača po zaključku hospitalizacije oziroma po opravljenih specialističnih pregledih, saj se pacienti spremljajo vodijo pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Če se iz bolnišnice odpusti pacienta, pozitivnega na SARS-CoV-2, ki mu klinično stanje dopušča vrnitev v SVZ, se ga v skladu z navodili namesti v rdečo cono. V svoje običajno bivalno okolje se lahko vrne 14 dni po umiritvi vseh simptomov in znakov bolezni (brez povišane temperature, umiritev kašlja in drugih simptomov) oziroma 14 dni po pozitivem testu RT-PCR v realnem času za SARS-CoV-2, če je bila okužba brezsimptomna. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije traja predvideno obdobje kužnosti pri pacientih, kjer so prisotni simptomi okužbe s SARS-CoV-2 blagi ali zmerni, 7 do 12 dni, pri pacientih s hudo obliko koronavirusne bolezni pa 7 do 14 dni. Podatkov o tem, koliko časa se aktivni virus izloča pri pacientih z imunsko motnjo, še ni⁴.

² <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov>

³ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/Koronavirus/Obvestilo_MDDSZ_omogocanje_sprejemo_P.pdf

⁴ https://www.kclj.si/dokumenti/Tomazic_Oblikovan_15.6.pdf

Odpusti iz bolnišnice se izvajajo po predhodnem dogovoru s SVZ v dopoldanskem času, ob delovnih dneh, od ponedeljka do petka.

3. Obiski v SVZ in na oddelkih SVZ, kjer ni prisotna okužba s SARS-CoV-2

SVZ, pri katerih okužba s SARS-CoV-2 ni prisotna oziroma na oddelkih SVZ, kjer okužba ni prisotna, lahko načrtujejo obiske na način:

- da se obiski v sobah oskrbovancev omejijo na enega zdravega obiskovalca in na način, da v sobi ni več obiskovalcev hkrati, če izjemoma so, se med prisotnimi zagotovi vsaj 1,5 m razdalje,
- trajanje obiska se ne omejuje oziroma se ga prilagodi potrebam in željam oskrbovanca,
- še naprej se spremlja zdravstveno stanje in epidemiološke okoliščine pri obiskovalcih v skladu z dopisom MZ z dne 1. 6. 2020,
- obiskovalec ima ob prihodu v prostore SVZ ustrezno nameščeno zaščitno masko in v času trajanja obiska izvaja vse potrebne ukrepe za preprečevanje prenosa okužb (higiena rok, higiena kašlja, fizična distanca, idr.). Izjemoma se uporaba zaščitne maske lahko opusti v primerih, ko obisk poteka v sobi oskrbovanca in bi uporaba zaščitne maske pomembno zmanjšala kakovost komunikacije. V teh primerih naj se v čim večji meri poskuša vzdrževati fizično distanco vsaj 1,5 m oziroma naj bo stik omejen na stik rok, ob ustreznem predhodnem razkuževanju (stiki izven tega priporočila se zaradi lažjega epidemiološkega spremljanja v primeru pojava okužbe s SARS-CoV-2 evidentirajo),
- priporoča se, da se čim več obiskov realizira izven prostorov SVZ, pri čemer se trajanja obiska ne omejuje,
- čiščenje, razkuževanje prostorov in pripomočkov se izvaja v skladu s programom preprečevanja in obvladovanja okužb pri posameznem izvajalcu zdravstvene dejavnosti, s povečanim poudarkom na razkuževanju predmetov in površin, ki se jih pogosteje dotikamo (mize, stoli, stikala, kljuke vrat, invalidski voziček itd.), in rednem prezračevanju prostorov.

4. Prinašanje predmetov, pripomočkov in živil v SVZ

Karantena pripomočkov, predmetov in živil trenutno ni potrebna.

V primeru spremenjenih epidemioloških okoliščin v SVZ oziroma v lokalnem okolju se ukrepi načrtujejo v sodelovanju z območno pristojnim epidemiologom.

5. Brisi na SARS-CoV-2 pri zaposlenih pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti in pri oskrbovancih v SVZ

Oskrbovanci SVZ in zaposleni v zdravstvu ter socialnem varstvu, se ob sumu na okužbo s SARS-CoV-2, testirajo prednostno – upošteva se navodila glede opreme napotne dokumentacije z informacijo, skladno z navodilom ministrstva Izvajanje Odloka o začasnih ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanje epidemije COVID-19, št. 181-70/2020/152 z dne 25. 3. 2020⁵, kjer smo podali opozorilo, da tisti, ki odvzame bris na SARS-CoV-2, na napotni dokument za laboratorij, z rdečim pisalom napiše, da gre za bris oskrbovanca v SVZ ter naziv in poštni naslov SVZ. Enako velja tudi v primeru jemanja brisa pri zdravstvenem delavcu oziroma sodelavcu. V kolikor bi na terenu prihajalo do odklonov, nas prosimo o tem obvestite.

V želji, da z vso potrebno strokovnostjo in nadaljnjo skrbnostjo preprečimo pojave novih primerov okužb s SARS-CoV-2 ter prenose drugih okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, vas prijazno pozdravljamo in vam želimo mirno poletje.

⁵ <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Koronavirus/Izvajanje.pdf>

Pri odgovoru na naš dopis se, prosimo, sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem.

Pripravila:
mag. Klavdija Kobal Straus
sekretarka

Dr. Tina BREGANT
DRŽAVNA SEKRETARKA

Priloge:

- Vprašalnik za oceno tveganja prisotnosti okužbe s SARS-CoV-2 in epidemiološkega stanja pacienta v primerih prvega sprejema pacienta v socialno varstveni zavod neposredno iz bolnišnice oziroma od drugega izvajalca zdravstvene dejavnosti

Vročiti:

- Domovi za starejše – po e-pošti
- Posebni socialno varstveni zavodi za odrasle – po e-pošti
- Centri za usposabljanje, delo in varstvo – po e-pošti
- Varstveno delovni centri – po e-pošti
- Zdravstveni domovi – po e-pošti
- Bolnišnice – po e-pošti
- Izvajalci zdraviliške dejavnosti – po e-pošti
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gp.mddsz@gov.si; gregor.resman@gov.si; spela.isop@gov.si – po e-pošti
- Skupnost socialnih zavodov Slovenije, info@ssz-slo.si – po e-pošti
- Skupnost varstveno delovnih centrov, skupnostvdcs@gmail.com – po e-pošti
- Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji, sous@siol.net – po e-pošti
- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, gp.zdruzenje@zdrzz.si – po e-pošti
- Nacionalni inštitut za javno zdravje, info@nijz.si; tatjana.frelih@nijz.si – po e-pošti
- Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, DI@zzzs.si – po e-pošti
- Zbornica Zdravstvene in babiške nege Slovenije, tajnistvo@zbornica-zveza.si – po e-pošti
- Zdravniška zbornica Slovenije, gp.zzs@zzs-mcs.si – po e-pošti
- Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, gp.zirs@gov.si, Vera.Ovsenek@gov.si – po e-pošti
- Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, imi.info@mf.uni-lj.si – po e-pošti
- Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, info@nlzoh.si – po e-pošti

Priloga 1: **VPRAŠALNIK ZA OCENO TVEGANJA PRISOTNOSTI OKUŽBE S SARS-CoV-2 IN EPIDEMIOLOŠKEGA STANJA PACIENTA V PRIMERIH PRVEGA SPREJEMA PACIENTA V SOCIALNO VARSTVENI ZAVOD NEPOSREDNO IZ BOLNIŠNICE OZIROMA OD DRUGEGA IZVAJALCA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI**

Logo in podatki izvajalca zdravstvene dejavnosti

Podatki o pacientu (ime, priimek in datum rojstva):

Datum ocene zdravstvenega stanja in epidemioloških okoliščin: _____

Tabela: Ocena zdravstvenega stanja in epidemioloških okoliščin pri pacientu

VPRAŠANJE		DA	NE
1.	Pacient ima oziroma je imel v zadnjih 14. dneh povišano telesno temperaturo (nad 37,5° C)		
2.	Pacient je oziroma je bili v zadnjih 14. dneh prehlajen		
3.	Pacient kašlja oziroma je kašljal v zadnjih 14. dneh		
4.	Pacient ima oziroma je imel v zadnjih 14. dneh bolečine v grlu, žrelu		
5.	Pacient ima oziroma je imel v zadnjih 14. dneh v spremenjen okus ali voh		
6.	Pacient ima oziroma je imel v zadnjih 14. dneh občutek težkega dihanja ali stiskanja v prsnem košu		
7.	Pacient ima oziroma je imel v zadnjih 14. dneh bolečine v mišicah		
8.	Pacient ima oziroma je imel v zadnjih 14. dneh prebavne težave (drisko ali bruhanje)		
9.	Je imel kdo od pacientovih družinskih članov ali drugih oseb, s katerimi je pacient prihajal v stik predhodno navedene znake, ki niso bili pojasnjeni?		
10.	Je bil pacient v zadnjem času v stiku z večjim številom oseb (več kot običajni družinski stiki ⁶)?		
11.	Je imel pacient pozitiven bris na COVID-19?		
12.	Je bil pacient v stiku s COVID-19 potrjenim osebo (oboleli svojci, drugi pacienti, druge bližnje osebe, izvajalci storitev, ...)?		

⁶ Izjema so stiki z zdravstvenimi delavci in sodelavci v okviru bolnišnične obravnave

Ocena tveganja prisotnosti okužbe s SARS-CoV-2 pri kandidatu za prvi sprejem v socialno varstveni zavod:

tveganje zanemarljivo (omogoča sprejem na oddelek za zdrave oskrbovance v socialno varstvenem zavodu) – da je tveganje zanemarljivo ocenimo v primeru, ko so vsi odgovori iz tabele 1 NE in klinično ni prisotnih znakov okužbe na COVID-19

okužba s SARS-CoV-2 je pri pacientu prisotna (sprejem na oddelek za oskrbovance s potrjeno okužbo na COVID-19 t.j. v rdečo cono)

Vprašalnik je priloga odpustni dokumentaciji ob odpustu iz bolnišnice.

Ime in priimek (tiskano), podpis in žig odpustnega zdravnika, ki je pripravil oceno tveganja:
